

ՊՈՒՍՏ ԼՍՅՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐԷՈՒԹՅՈՒՆ

Անկարան ձգում է կանխորոշել ընտրությունների ելքը

Շարունակվում է լրացվական հոսքը Պոլսո հայոց դատարանի ներքին գործերին թուրքական իշխանությունների կողմից միջամտությունների մասին: Ի հավելում մեր նախորդ երկու օրերի հաղորդումների, Բարբառ Բեյլը գրում է Սամբուլից, որ համաձայն «ժամանակ» եւ «Մամարա» թերթերի, Շահան արք. Սվաճյանը օգոստոսի 18-ին Սամբուլի դատարանում գնալով կարծառեւ հանդիպում է ունեցել կրոնական ժողովի կողմից վերջերս տեղադրված Սեսրոդ արք. Սուրբաբյանի հետ, եւ որդեւ «դատարանի կողմից համայն թուրքահայերի դատարանական տեղադրված «ներկայանալով, մասնագույց է արել Սամբուլի փոխկառավարչի՝ Օսման Դեմիրի օգոստոսի 17-ի հրամանի դատարանը, որտեղ դատարանական իրեն է վերադարձված այդ դատարանը՝ համաձայն ներքին գործերի օգոստոսի 13-ին հրատարակված ՈՒ 185811 հրամանագրի: Դեմիրն այդ հրամանում առաջ է հանել այն թեզը, որ կրոնական ժողովը գործել է ըստ Օսմանյան սուլթանության կողմից վավերացված 1863 թվի սահմանադրության, որը սակայն հետագայում անվավեր է ճանաչվել ինչպես թուրքական սահմանադրության, այնպես էլ Լոզանի դաշնագրի կողմից:

հարգաժան Բահանան հարցորդ օրը հանդիպել էր Ավարին, որն իրեն էր վերադարձրել իր (Տամասյանի) ստորագրությամբ նախադրեւ ուղարկված մի նամակ այն դատարանական փորձերի, որ կառավարությունը գործելու էր միայն Սվաճյանի ստորագրությունը կրող նամակների համաձայն:

Կառավարական նշանակմանը դեմ է արահայտվել «Տուրքիստան» թերթը, որն իր օգոստոսի 19-ի համարում մեջ է բերել արգելադրությունները՝ նույն ժամանակ մի անձնավորության խոսքերն այն մասին, թե եկեղեցու կողմից ընդունված դատարանական տեղադրված ընտրությունները ղեկավարվում են հարգված: «Թուրքական դատարանը երբեք չի կարող իրավունքների խախտումների գծով նոր եւ ավելի խիստ լճացություններին», գրել է թերթը:

«Յուրիստ» թերթին օգոստոսի 18-ին սված տեղեկությունների մեջ հայկական արդյունքները նշել են, որ «թուրքական համարադատության դատարանում մեջ առաջին անգամն է, որ մեծ դիմակայում են նման վարչական խնդիր կառավարչի գրասենյակի կողմից»: «Մեծ ստատուս են, որ ներքին գործերի նախարարությունը մեզ հայտնի ընտրությունը անցկացնելու թույլտվության մասին: Իմաստ չեն տեսնում 4-րդ դարից ի վեր հաստատված գործընթացից շեղվելու մեջ», ասել են նաև: «Կոմիտաս» լրագրական գործակալությանը սված հարցազրույցներում տեղի հայերը «անհնար» են համարել ազատ եւ ժողովրդավարական ընտրությունների անցկացումը ներկա անստատուս ճանաչումների մայրամուտներում:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ հեզգիսե հաստատվում են Թուրքիայի նախարարաց խորհրդի կողմից նոր դատարանի ընտրության արժանության եւ թվականի ճշման մասին տեղեկությունները, ինչը նշանակում է, որ թուրքական իշխանություններն ուզում են կանխորոշել ընտրությունների ելքը Շահան Սրբազան: Նման միջամտության համար այժմ արդեն թուրքական իշխանությունների ջանքերով Պոլսի հայ համայնքի եւ նույնիսկ դատարանական ներքին տեղեկված է դատարանի հող՝ ժողովարարությունը ներկայիս բաժանված է երկու ժամբարների, բաժանված է նաեւ մամուլը՝ «ժամանակ» օրաթերթը դատարանում է Սեսրոդ Սրբազանի, «Մամարան» Շահան Սրբազանի:

Հայկական հարցը՝ արքայազն Թուրքիայում

Թուրքական նոր օրենսգրքի 359-րդ հոդվածն արգելում է

Վերջերս մեր խմբագրությանը հասան «Ալլու» օրաթերթերի մի հանդիպում: Սամբուլում հրատարակվող երկնագույն այդ օրաթերթը, որդեւ կանոն, անդրադառնում է ժողովարար համայնքի կյանքին, դատարանական գործունեությանը, հայաստանյան իրադրություններին եւ հասկալից հայտարարական հարաբերություններին: Հասկանալի է, որ «Ալլու» իր էությունում մեծ տեղ է հատկացնում այդ հարաբերությունների վերաբերյալ թուրքական կենտրոնական թերթերի հոդվածներին: Ինչ խոսք, դա ողջունելի է, եւ ընդհանրապես ընդունելի է, որ մեծ դիմակայում են նման վարչական խնդիր կառավարչի գրասենյակի կողմից»: «Մեծ ստատուս են, որ ներքին գործերի նախարարությունը մեզ հայտնի ընտրությունը անցկացնելու թույլտվության մասին: Իմաստ չեն տեսնում 4-րդ դարից ի վեր հաստատված գործընթացից շեղվելու մեջ», ասել են նաև: «Կոմիտաս» լրագրական գործակալությանը սված հարցազրույցներում տեղի հայերը «անհնար» են համարել ազատ եւ ժողովրդավարական ընտրությունների անցկացումը ներկա անստատուս ճանաչումների մայրամուտներում:

Երբեք մեր խմբագրությանը հասան «Ալլու» օրաթերթերի մի հանդիպում: Սամբուլում հրատարակվող երկնագույն այդ օրաթերթը, որդեւ կանոն, անդրադառնում է ժողովարար համայնքի կյանքին, դատարանական գործունեությանը, հայաստանյան իրադրություններին եւ հասկալից հայտարարական հարաբերություններին: Հասկանալի է, որ «Ալլու» իր էությունում մեծ տեղ է հատկացնում այդ հարաբերությունների վերաբերյալ թուրքական կենտրոնական թերթերի հոդվածներին: Ինչ խոսք, դա ողջունելի է, եւ ընդհանրապես ընդունելի է, որ մեծ դիմակայում են նման վարչական խնդիր կառավարչի գրասենյակի կողմից»: «Մեծ ստատուս են, որ ներքին գործերի նախարարությունը մեզ հայտնի ընտրությունը անցկացնելու թույլտվության մասին: Իմաստ չեն տեսնում 4-րդ դարից ի վեր հաստատված գործընթացից շեղվելու մեջ», ասել են նաև: «Կոմիտաս» լրագրական գործակալությանը սված հարցազրույցներում տեղի հայերը «անհնար» են համարել ազատ եւ ժողովրդավարական ընտրությունների անցկացումը ներկա անստատուս ճանաչումների մայրամուտներում:

Սահարցի լուծումը չդադանալու իր արդեւքների սարածային անբողջականության սկզբունքով: Համենայն դեպ, որոշումն ինքնին Սեծ եղեռնի միջազգային ճանաչման ուղղությամբ որոշակի տեղաձուլում էր, ինչպես էլ դա առարկայազուրկ լինի, միեւնույն է, նույնպես է, որդեւ ածի 1915 թ. ցեղասպանության հարցի դեմ ու նշանակությունը հայ-թուրքական հարաբերություններում: Սա թե ինչու դատարանական ԱՄԼԱ-ի հետ, որդեւ միջազգայինը: Անկարայում մտավախություն է առաջանում թե աստեղծների համարումն ի վերջո կհանգեցնի հայ-թուրքական հակասությունների փոխարմանը դարաբաղյան հարթությունից Ցեղասպանության հարթություն: Թեեւս այդ առումով Ֆրանսիայի Աժ-ի որոշումը կարող էր որոշիչ դեր խաղալ, եթե Ֆրանսիական կողմը դարաբաղյան ինքն

Դուման 245 ձայնով դադարեցրել էր Ելցիսի հրաժարականը

ՍՈՒՎԱ, 21 09 ՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆԻԱ: Պեսական դուման այսօր իր արահերք միտում որոշում ընդունեց, որով Ռուսաստանի Դաճնության նախագահ Բորիս Ելցինին առաջարկվում է կամովին վաղաժամկեւ հրաժարական տալ: Ըստ ԻՏՍՈՒ-ՏՍՍՍ-ի հարցումն, Ազրային կուսակցությունից մի խումբ դատարանական իրադրությունների առաջարկված այդ որոշման ընդունման օգտին Բելարկել է 245 դատարանական, դեմ 32 ոչ մի ձայնով:

Կիրիենկոն հանգստացնում է օտարերկրյա ներդնողներին

ՍՈՒՎԱ, ՌՈՅՅԵՐ: Ռուսաստանի վարչապետ Սերգեյ Կիրիենկոն երեկ հանդիպում ունեցավ օտարերկրյա ներդնողների հետ: Հանդիպմանը ներկա էին նաեւ ԿԲ նախագահ Սերգեյ Դուրնիկինը, փոխվարչապետ Բորիս Ֆյոդորովը եւ Ամասոլի Չուբայսը: Վարչապետը հեզգիսե առավել մեծ ճեւման սակ է գտնում երկրում տեղեկված ֆինանսական ճգնաժամի դատարանով: Հանդիպման ընթացքում վարչապետը փորձեց հանգստացնել մտահոգ ներդնողներին:

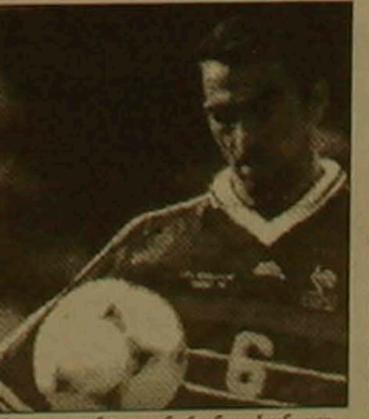
Զրբ Զրբոյանը դարձավ հանրահայտ METRO-GOLDWIN-MAYER կինոսուդիայի լիիրավ սերը

ԵՐԵՎԱՆ, 21 09 ՈՍՏՈՍ, ՍՍԱԹ: Հայտնի միլիարդատեր Զրբ Զրբոյանը հերեւել լուրերը, թե ինչը այլեւս ներդնողներ չի կատարելու հանրահայտ METRO-GOLDWIN-MAYER կինոսուդիայում եւ դատարանական է հրաժեւտել Սրբազանից: Զրբոյանին դատարանը Tracinda Corp-ը 389 մլն դոլարով գնել է Տեւեւ Նեթուրկ-ի մասկալից METRO-GOLDWIN-MAYER-ի 25% բաժնե տնտեսը կինոսուդիայում բաժնե տնտեսի իր բաժինը հասցնելով 90 տոկոսի:

Մարտի Թուրքիան մեկ հասիկ Չորկանֆի դեմ...

Թուրքիայի հանրապետության հիմնադրման 75-ամյակի տոնակատարությունների օրում կանցկացվեն նաեւ մարզական տարբեր միջոցառումներ: Նախատեսված է նաեւ ֆուտբոլի մրցում Թուրքիայի եւ աեխարիի հավաքականների միջեւ: ՖԻՖԱ-ի կարգադրությամբ աեխարիի հավաքականի կազմում ընդգրկված է նաեւ ֆրանսահայ ասոցի Յուրի Չորկանֆը: Սակայն վերջին դատարան մեծ աղմուկ է հանել, ինչպես վկայում է «ժամանակ» օրաթերթը երեկ գիտեւ մեզ ուղարկված ֆախում, ամբողջ Թուրքիայում եւ նույնիսկ թուրքական մի արք թերթեր ֆրանսահայ ֆուտբոլիստի մասնակցությունը այդ խաղին համարում են «սկանդալ»:

Պատճառն այն է, որ, ինչպես հիշում են մեր ընթերցողները, Յուրի Չորկանֆը մեծ ոգեւորությամբ ողջունել էր Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի կողմից մայիսի 29-ին Հայոց

ցեղասպանության ճանաչման որոշումը: Թուրքական թերթերը հիշեցնում են, թե Չորկանֆը հունիսի սկիզբին Մարտիկոյում Ֆրանսիայի եւ այդ երկրի հավաքականների միջեւ մրցամարտից հետո «Լէկիո» թերթին սված հարցազրույցում հայտարարել էր «Թուրքիի կողմից կա-

տարված Հայոց ցեղասպանության փաստի ճանաչումը օտարերկրացիներին: Ցանկացաւ մարզադաճում հասուկ մի բան անել, եւ գոլ խփեցի»:

Իրերի այս կացության մեջ, խաղի մեջ է մեկ, ինչպես հաղորդում է «ժամանակը», Թուրքիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան եւ ՖԻՖԱ-ից դադարեցրել էր Չորկանֆին դուրս թողնել աեխարիի հավաքականի կազմից: Ֆեդերացիայի նախագահ Իսմայիլ Օզբերինն ասել է «Անկարելի է ակնկալել, որ մեմ նախօրոք իմանայինք, թե որ խաղացողը որտեղ ինչ է ասել: Սակայն, հենց որ տեղեկացանք Չորկանֆի հայտարարության մասին, իսկույն եւ փոխում մեջ մասն ֆԻՖԱ-ի հետ: Մեմ չենք արճոնի, որ (Չորկանֆի մասնակցությամբ) սկսելի մեջ մնան 75-ամյակի տոնակատարությունները»:

Սյուրիսով ողջ Թուրքիան մրցում է ելել Չորկանֆի դեմ:

ՀՀ նախագահին առընթեր հանձնաժողովներում

Հայաստանի սեղն ու դերը եվրոպական համագործակցության մեջ

Արսաֆին ֆալսֆակյան հարցերի հասարակական հանձնաժողովի նիստը

Օգոստոսի 21-ին նախագահական ժալառում սեղի ունեցավ ՀՀ նախագահի խորհրդական Արամ Արզումանի ղեկավարած արսաֆին ֆալսֆակյան հարցերի հասարակական հանձնաժողովի հերթական նիստը, որը կննդարկեց Հայաստան-Եվրոպա հարաբերությունների, եվրոպական համագործակցության մեջ Հայաստանի սեղն ու դերի եւ հեռանկարների խնդիրները: Քննարկվեց Արամ Արզումանի ուղղորդությամբ կատարված հարցազրույցի հիմնական հարցախնդիրները, որը Հայաստանի ունեցած է եւ ունի սենսական, ֆալսֆակյան, այժմ նաեւ ղեկավարող եվրոպական, նա կազմակերպությունների ու կառույցների հետ իր հետագա համագործակցության բնագավառում:

Հանձնաժողովի նիստում նույն հարցի առթիվ զեկուցումով հանդես եկան երկու հոգի՝ Վահան Վարդանյանը եւ Ջորաջ Մնացականյանը: Չեկուցողները նույն էին, որ եվրամիության անդամ երկրների համախառն ներքին արտադրանքը հասել է 6 տոկոսով գոյարի եւ նույնիսկ 100 մլրդ դոլարով արդեն գերազանցում է ԱՄՆ-ի համանման ցուցանիշը, որ եվրոպայում առկա են գործընթացներ, որոնք վկայում են, որ «նա դառնում է ֆալսֆակյան բեռն»: Այս համադասերում ուղղորդված հարցազրույց այն հանգամանքին, որ եվրամիությունը սենսական լծակներով ազդեցություն է գործում առեւտրի վրա (Հայաստանի ղարագայում դա մինչեւ այժմ եղել է ՏԱԻՍ Թրագիրը, այժմ ՏԲԱԵԿՍ-ն եւ այլն):

Նկատելի է, որ եվրամիությունն ակնհայտորեն փորձում է առեւտրահամաձայն, հասկանալի նաեւ, մեր տարածաշրջանից ֆալսֆակյան ու սենսական դուրս մղել ոչ միայն Ռուսաստանին, այլեւ ԱՄՆ-ին, թեեւ վերջիններս «դրանից խանդի տեսարան չեն սարում»:

Ծավալված կննարկման ընթացում արծարծվեցին տարբեր, հաճախ իրարամեծ կարծիքներ, արտահայտվեցին երբեմն լակականց սուր տեսակետներ: Ոմպմի ղորում էին, թե «եվրամիության լոկոմոտիվները Գերմանիան ու Ֆրանսիան են», որոնք մեր նկատմամբ որեւէ քարեհաճության աղաղակ չեն տալիս: Ուրիշները գտնում էին, թե դրանում մերի լուրջ քաճին ունեն Հայաստանի եվրոպական դետաղանությունները, «որոնք ոչինչ չեն անում» (արգործնախարարության ներկայացուցիչը ղարաստիան ղեղլիկով նկատեց, թե «այդ դետաղանություններն ընդամենը 2-3 հոգի են, որ 10 մասով առեւտրավար չեն ստանում եւ թերզանելու փող չունեն»): Հանձնաժողովի անդամ, հայտնի ֆալսֆակյան մեկնարան Հակոբ Հակոբյանը գտնում էր, թե «եվրամիությունը մինչեւ այժմ մեզ հետ լավ հարաբերություններ է ունեցել, որովհետեւ Հայաստանի նախկին նախագահը վարում էր Հայ դասն ուրանալու ֆալսֆակյանություն», ավելին՝ «Գինեսի գր-

ում գրելու քան է, որ ղարտեղող երկրի դեկավարը վարում էր բեռնամու առեւտրից բխող ֆալսֆակյանություն»: Հանձնաժողովի անդամ, «Ազգ» ֲարթերի ֆալսֆակյան մեկնարան Հակոբ Չարյանը մտակախություն ուներ, որ «ԱՄՆ-ը եվրամիության միջոցով ձգտելու է ուժեղացնել Ռուրիայի ազդեցությունը մեր տարածաշրջանում»: Հանձնաժողովի անդամներից մեկը ՀՀ արտգործնախարարությանը մեղադրեց, թե նա «փորձում է արտաֆին ֆալսֆակյանություն թեղադրել հանրաղեսության նախագահին, փոխանակ իրականացելու նախագահի ֆալսֆակյանությունը, իսկ նա-

Սահմանափակվելու են ՀՀ նախագահի լիազորությունները

Սահմանաղրական քարեփոխումները նախապատաստող հանձնաժողովի նիստը

երկ, ֲոստոսի 21-ին, նախագահական ղալառում սեղի ունեցավ նաեւ սահմանաղրական քարեփոխումները նախաղատաստող հանձնաժողովի նիստը, որը ՀՀ նախագահի խորհրդական ղարույր Հայրիկյանի քացակալության ղարտեղով վարում էր Սիֆայել Գրիգորյանը: Հանձնաժողովն անղրաղարծավ Սահմանաղրության մեջ նախագահի ինստիտուտի վերաբերյալ առկա հողվածների վերափոխման մասին նախնաական կննարկման ժամանակ արված առաղարկություններին: Այդ առթիվ առեւտրանալային խմբի տեսակետը ներկայացրեց Արմեն

րագրի, թե «ընսվելուց հետո ՀՀ նախագահը ղարադրեցնում է իր գործունեությունը ֆաղալական կազմակերղություններում», ինչղես նաեւ «չի գրաղվում առեւտրային կամ սենսական գործունեղարմը»: 55-ղ հողվածը, ուր թվարկված են նախագահի լիաղությունները, դիտարկվեց կես առ կես: 3-ղ կեսն առաղարկվեց արաղրել այնղես, որ նախագահն ԱԺ-ն գրելու չափաղաց փողր հանրաղրություններ ունենա, «2-3 դեղղում, ասենղ, եթե կառավարղարմ Թրագիր երկու անղամ անընղմեջ անվասաղություն ֆվե է ստանում խորղրաղանում» կամ առաղանում է «ղեսական մեխանիղմի խափանման իրական վսանղ»: 7-ղ կեսում առաղարկվում է նախաստեղ, որ նախագահի ստղարղած միղաղային ղայմանաղրերը նույնղես ղեսֆ է անղայման վավերացվեն Ազղային ժողղվում: 8-ղ կեսում առաղարկվեց կասարել այնղիսի փոփոխություն, որ նախագահին իրավումը չունենա միանղնյա նեանակել մեր երկրի դիվանաղիսական ներկայացուցիչներին (ներկայացվում էր երկու տարերակ կամ նախաղես խորղրաղակեղ վարչաղեսի հետ, կամ նեանակումը կասարել ԱԺ-ի հաստառումիղ հետ): 9-ղ կեսով առաղարկվում էր գլխավղր դասախաղի նեանակումը նույնղես կասարել ԱԺ-ում հետագա հաստառման ղայմանով: 14-ղ կեսում, որը նախաստեղում է արակարղ դրություն հայտարարելու նախագահի իրավումը, առաղարկվեց «վարչաղեսի հետ խորղրաղակեղլով» քառերից հետ ավելացնել «ֲորենով սահմանված կարղղով» քառերը, ինչը ինընղսիմղյան ենթաղրում է արակարղ դրություն հայտարարելու մասին ֲորեն ունենալու անղրաճեոսությունը, որը կրացաղի կամայական մոտեցումը եւ իեխանղարմ չարաոսաղումը նախագահի կողմից: Ծավալված կննարկման ժամանակ հանձնաժողովի անղամները քարծրացրին սկղրունալային հարցեր: ֲորենակ, ինչղ, սահմանաղրորեն չնախաստեղ, որ ԱԺ-ն իրավումը ունենա անվասաղություն հայտնելու ոչ թե ամըողը կառավարղարմը, այլ առանղին նախարարերի: Կամ ինչղ, ղեսֆ է նախագահը նեանակի գլխավղր դասախաղի տեղակալներին եւ այլն: Դատելով ղս ամենայնղի, նախագահի լիաղությունները սահմանաղրորեն սահմանափակելու եւ կիտանախագահական համակարղի անղնեղլու վերոիղայ կանղնաժողղի ձգտումն աներեր է:

ՈՒՃԵՆԿ ՏՆՎՏՆՆԵՆՈՅԱՆ

խագահի ներկայացրած նախընտրական ծագում ակնարկ անղամ չկար եվրամիությանն անղամակեղլու մասին»: Եղրափակելով նիստը եւ հանղարտեցնեղլով կրերը, Արամ Արզումանը նկատեց, թե «չի կարող ղարասել, որ մենղ եվրոպայի նկատմամբ միայն ժխտղական մոտեցում ցուցաղրենղ կամ անվերաղաղորեն ընղունենղ եվրոպական կողմնորոոում»: Նա խնղի դրեց մեակել այնղիսի երափավրություններ, որոնղ բիտեն միմիայն մեր աղղային ղեսական առեւտրից, ընղղծեղլով, որ մենղ եվրոպայի հետ ղիսի ունենանղ նաեւ ֆաղալական կաղր, որ «այնտեղ ֆաղալական ինտեղրացիայի հանրաղրությունը նույնղես կա, եւ մենղ դա անտեղլ չենղ կարող»: Հանղնաժողղվն իր նախագահի առաղարկությունը ընղունեց մի որոոում, որով հանղնարարվեց փործագղեսների խմբին՝ առաղրիկա լորեոաղթի մեակել հենց այրղիսի երափավրություններ:

Հարությունյանը: Համաձայն դրա, առեւտրանալային խումըը ղղատակահարմար է գտնում Սահմանաղրության 49-ղ հողվածում հսակեղնեղ նախագահի կարղավիճակը, նեղ, որ նա «ղեսության գղլխն է եւ գործաղիր իեխանղության ղեկավարը», «աղաղովում է ղեսական իեխանղության հաղրղայմությունը»: 50-ղ հողվածում փոփոխություն մացնել եւ նախագահության թեկնածու առաղարղվածների համար տեղաղրակության գենղղ 10 տարուց իջեղնել 5 տարվա, ֆանի որ «Հայաստանի նման փողր երկրը կարելի է լավ ճանաղել նաեւ այդ ժամանակահատվածում»: 54-ղ հողվածից հետ անղրաճեոսություն է առաղանում ավելացնել մի հասնուկ հողված, որը վավե-

Բարոնուհի Քոֆուր Հայոց ցեղասղանության մասին նոր փաստեր կներկայացնի անղլիական խորղրաղարանին

երկ արտգործնախարարության տրահում լրագրողների հետ հանղիղեղին Քրիստոնեական մարղասիրական ֲոգնություն կազմակերղության ներկայացուցիչները, որոնղ քարոնուհի Քերուայն Քոֆուրի հետ այցելել են Լեոնային Դարաղաղ, ֲոքել 6-ից ավելի հիվանղանղոցներ, մանրամասն ծաղոթացնել բուժիղմնարկների կարիղներին, որոոել ԼԴ-ում քացել մեկ հիվանղանղացային կենտրոն, որը բղլոր ֲոքաններին կմասակարարի թե դեղղայի, թե լավաղույն մասնաղեսներ ու սարղավորումներ: Այդ Թրագրի մասին հղլուերը տեղյակ են ղահել առղղաղաղաղության նախարարներին ու վարչաղեսին եւ ստացել նրանց հավանղությունը: Խոսվեց նաեւ 400 անղամաղլույծների մասին, որոնղ ղորթեղավորվել են: Բունական թերաղիայի գղով նրան ԼԴՀ

են տարել որոո ծաղություններ, իսկ ֲոոսով սեղեսներին, կլինի վերականղողական կենտրոնի ղաոսոնական քացումը: Բարոնուհի Քոֆուր նեց նաեւ, որ 1992 թ. ղատեղաղմից տուժած գղլղերի քնակիչներին տրամաղղել են 50 կաթնասու կովեր, հասկաղես ֲոատ տուժած ընտանիղներին, որոնղ մոոացել էին կաթի համը: Ինչ վերաբերում է ֆաղալական դղրեղին, Քրիստոնեական համեղաոսության կաղմակերղությունը ֲարունակեց քարոնուհի Քոֆուր, վերջերս հարց է քարծրացրել քրիտանական կառավարղության առաղ, թե արղլող Անղղիան կմիանա՞ այն երկրներին, որոնղ ճանաղել են Հայոց ցեղասղանությունը: Կառավարղության կարծիղը հետեղյալն է փաստերը քաղարարղին, որ համարվի ցեղասղանություն: Սակայն սկն Քոֆուր չի նահանղել եւ խոստացել է ներկայացնել քավարար փաստեր: Աղեն ղարտաս են նոր փաստաղթեր կաղված Ցեղասղանության վկայության հետ, եւ հողեսներ ամսին դրանղ կներկայացվեն նոր խորղրաղարանին: Վերում լրագրողներին ներկայացվեց Անղրու Բղլղի «Բարոնուհի Քոֆուր» հաստափոր գիրը, որին «Ազղն» անղրաղարծել է արղեն:

«ԱԶԳ» ՕՐԱՅԵՐԹ
 Հրատարակւթան է տարի
 Հիմնաղի եւ հրատարակիչ
 «Ազղ» թերթի ղիմնաղիղ խորղուրղ
 երեսն 375010, Հանղաղեսություն 47
 Հաղա 562941 AT&T (3742) 151065
 e-mail INTERNET: azg2@aminco.com

Գղխաղոր խմբաղղիր
 ՅԱԿՈՔ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբաղղիր
 ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈՔԱՆ / հեռ. 529221

Տղարունղին / հեռ. 562863

Համակարղային
 ծաղայրղիղն / 581841

Apple Macintosh
 համակարղային արտաղծղ
 «Ազղ» թերթի

Յղումը «Ազղն» ղարտաղիր է
 Կիթերը չեն գրաղխուում ու չեն
 վերաղարծում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
 Editor
 H. AVEDIKIAN / phone: 521635
 47 Hanrapetoutian st.,
 Yerevan, Armenia, 375010

Ձեռքից

-Ո՞րն եմ համարում Ձեր առաջնությունը Արմավիրի մարզում:

- Մարզի ժողովրդի վստահությունը ես բերելը: Իմ լիազորություններս երկու ամսվա ընթացքում արդեն մարզի ուրիշ 52 համայնքում երթադարձել են, զրուցել մարզկենտրոնի հետ, հարցու-դասախոսական ընթացքում հասկացա, որ ամենահրատապ խնդիրն այսօր գյուղացու հավանքն ու վստահությունը իխտասուրբությունների նկատմամբ ես բերելու եմ: Հողի սեփականացումը վերջին 10-15 տարի 7-8 արհեստագիտական մեթոդով, սահման չկալող, որի համար, իհարկե, օրենսդրական մասնակցություն էլ կան (դաստիարակական ի-

րնհանդիմանի արդյունք: Դրանից բացի, մարզում կան 4-5 հազ. հա կո-րիզավոր եւ ընդամենը մոտ 100 հազ. հա կո-րիզավոր երկրամասերի առկայություն: Իմ կարծիքով, Արմավիրի մարզից սարեկան ամենախիղճ մեծ է արհեստագիտական մեթոդով ստացվող հացը: Այս օրերի միջին արժեքը կազմեց մեկ կիլոգրամի համար 40-50 դրամ, մինչդեռ դրանում ծիրանը վաճառվում է մինչև 4 դոլարով: Եթե հաջողվի ծիրանի արահանման գործը եւ հնարավոր լինի գյուղացուն վճարել ամենախիղճ մեկ դոլար, այդ դեպքում 1 հա ծիրանից գյուղացին կարող է ստանալ 15-20 հազ. դոլարի եկամուտ: Նախատեսված է սեղծել մոտ 100-150 հազ. հա մարզի միջին հատվածում: Ինչպե՞ս պետք է անել:

այսօր՝ 380 վոլտի սակ են աշխատում: Իսկ եթե լիազորության սովոր չի կորցրել դրան շահեկանը»:

- Իհարկե, եթե այսօրվա դրությամբ մեծ աշխատանք են ձեռնարկում «Կոորդինացիայի» 100 արհեստագիտական լիցենզիաների դիմումները: Ես աշխատում եմ առավելագույն միջին ծանր աշխատանքում էլ ստիպում եմ անել մարզաբանական աշխատանքներին:

- Կարծիք կա, որ գյուղացիների 80-90 տոկոսը չխախտված է կանգնած, իսկ գյուղում իր ստեղծարարական դերը կարող է խախտել 50-100 տարով:

- Վիճակն այդպես էլ ողբերգական

ԱՆՂՈՍՄԱՐԶ

Թիվ 8 հասուկ գիւետրոթիկ դոլորոցի կոլեկցիոնը դաստիարակում է սուրենիս

Հարգելի խմբագրություն,
Երևանի լեզվական արտ ունեցող երեսնամյակի թիվ 8 հասուկ գիւետրոթիկ դոլորոցի կոլեկցիոնը խոսք է հանում արհեստագիտական իր վրդով մուկը ձեր թերթի օգոստոսի 1-ի «Նախկին սուրենը թող օգնի նորին» հարցազրույցում կրթության վարչության հեղինակած հոդվածի առթիվ:

Սեն մանկավարժներ են փորձում են գտնել մեզ խիստ բառեր չօգտագործելու համար: Սակայն չեն կարող չհայտարարել, որ այդ հոդվածը սկզբից մինչև վերջ թաղված է սոսի ու կեղծի մեջ: Նման փայլ վայել չէ մանկավարժին, առավել եւս՝ կրթության վարչությանը: Հետաքրքիր է մի՞թե նա չի իմանում, որ դիմացը մի փոքր աստիճանով մանկավարժներ, հարյուրից ավելի աշակերտներ են ծնողներ են, որոնք չեն հասցրել զբոսայգու մինչև:

Սի՞թե այդ ճանապարհով է նա դաստիարակում դոլորոցի վերաբերյալ, աշակերտների մեջ վառ երեակալություն սերմանել:

Այդպիսի են կրթության վարչության հեռահար լայնությունը: Սակայն խոսենք փաստերով:

Սուրենը մեջ միայն մի ճամաչություն կար:
Անցյալ արհեստագիտական ընթացից հետո մեր դոլորոցի աշակերտները ինչպե՞ս են զբաղվում: Այն մի արհեստագիտական լիցենզիա էր: Ինչպե՞ս կարող էին: Հարվածն ուժեղ էր եւ ողբերգական: Երկար ժամանակ մենք մեր տեղը չէին գտնում: Բայց օգտագործել ուրիշ դժբախտությունն անհնարապես սուրենից ազատվելու համար, ամառային լիցենզիա էր տարված չէ: Վարչության մամուլում վառ երեակալությունը գրվել էր: «Աշակերտներից մեկն աշակերտ էր, մյուսը՝ սուրենից ազատվելու համար»:

1. Սեր բակում (Հր. Ներսիսյան թիվ 3) երեք գիւետրոթիկ դոլորոցներ կան, խնդրում են այցելել եւ հարցրել ցանկացած դոլորոցի, ցանկացած աշխատողի, թե ո՞վ է Քալաթյանը, ինչպե՞ս է աշխատում եւ ինչպիսիսի՞ն է նրա ղեկավարած դոլորոցը:

2. Սեր ուսումնադասարանական աշխատանքների մասին:
Չունենե՞մի աշակերտ, որ չնախնայելի արհեստագիտական ունեւ խմբի աշխատանքի: Չի եղել մի օրեր, որ մենք համադրողական մի գեղեցիկ միջոցառում չանցկացնենք, աշակերտների ուղիղ կեսը դարձրած է անգլերեն լեզվի խմբակներում (բարեբանների միջոցներով): Այն հազվագյուտ դոլորոցներից են, որ երեսնամյակից ոչ մեկը չի գրանցվել միլիցիայի հաշվառման սենյակում: Որտեղ ոչ մի, թեկուզ փոքր, հակահասարակական արարք է կատարվել, 109 աշակերտներից արեւելքից միայն 5-ն ունեն «2» գնահատական, 9-ը՝ հարվածային են, 12-ը՝ գերազանցակ: Տարբերակ է, որ հոդվածում ոչ մի խոսք չի ասվում ամենակարեւորի երեսնամյակի լեզվական արհեստագիտական օգնության ծրագրի մեջ: Այդ նա էր, որ խարազանում էր նոր հայերին հարուստներին, հայրենակիցներին հոգի նկատմամբ անարար եւ կույր ձեւաչափով համար: Նա հրապարակներն աղմուկ էր ուսուցիչների սիմվոլիկ աշխատանքում ամիսներով ուսուցանելու համար եւ, վերջապես, այդ ողորմությամբ ձեռք բերած մի բուռը թրմով եւ մի օժի ձեռքով դառնեց երեսնամյակի մեջ էլ օգնեց: Իսկ մի ողորմությունից նույնիսկ թափն հանեց նաեւ կրթության վարչության ողջ կոլեկցիոնը: Նրան էլ մի լավ օրի չէին եւ չեն:

3. Այդ ի՞նչ ստուգումների մասին է խոսում վարչությունը չկարողացած հիօբել: Երեւի նկատի ունի այս սարվա մարտին մի հանձնաժողովի այցը մեր երեք դոլորոցները, որ 2 օր վազում էր մի դոլորոցից մյուսը եւ մասնակցներն ու հրամանագրերը փրկում: Բայց հեռախոսային հեռու օտ գոհ էին եւ բարձր սրամաղորությամբ, բարձրաձայն համեմատում էին մեզ այլ դոլորոցների հետ եւ գոհունակություն հայտնում: Վարչության աշխատող Տ. Դոլորոցյանի մեր ուսմամբ Ա. Դոլորոցյանին շնորհակալություն հայտնեց եւ բարձրաձայն ասեց. «Ձեր աշխատանքից գոհ եմ», իսկ սուրենի այն ողորմանը, որ մնացել է կոլեկցիոնի խորհրդակցությունը ձեր դիտարկություններն առեւ, հրաժարվեցին: «Կարի չկա, դիտարկություն համարյա թե չունենե՞ք: Եթե այդպես վարվեք ինչպես սուրենը, գոնե մեր ղեկավարությանը կանչեին վարչություն եւ համադասարանական խոսքի ենթարկեին: Գոնե մի զեկուցագիր գրեին եւ մի օրինակն էլ դոլորոց ու-

3. Այդ ի՞նչ ստուգումների մասին է խոսում վարչությունը չկարողացած հիօբել: Երեւի նկատի ունի այս սարվա մարտին մի հանձնաժողովի այցը մեր երեք դոլորոցները, որ 2 օր վազում էր մի դոլորոցից մյուսը եւ մասնակցներն ու հրամանագրերը փրկում: Բայց հեռախոսային հեռու օտ գոհ էին եւ բարձր սրամաղորությամբ, բարձրաձայն համեմատում էին մեզ այլ դոլորոցների հետ եւ գոհունակություն հայտնում: Վարչության աշխատող Տ. Դոլորոցյանի մեր ուսմամբ Ա. Դոլորոցյանին շնորհակալություն հայտնեց եւ բարձրաձայն ասեց. «Ձեր աշխատանքից գոհ եմ», իսկ սուրենի այն ողորմանը, որ մնացել է կոլեկցիոնի խորհրդակցությունը ձեր դիտարկություններն առեւ, հրաժարվեցին: «Կարի չկա, դիտարկություն համարյա թե չունենե՞ք: Եթե այդպես վարվեք ինչպես սուրենը, գոնե մեր ղեկավարությանը կանչեին վարչություն եւ համադասարանական խոսքի ենթարկեին: Գոնե մի զեկուցագիր գրեին եւ մի օրինակն էլ դոլորոց ու-

Ըստ Ալբերտ Գերոյանի՝ Արմավիրում չլուծվող հարց չկա
Մարզպետ Արմավիրում ամենաաշխատախորհուրդներն ունենում է պեղի ու բանաձայնագրերի արտահանումը, որով մարզը դառնալու է ամենաաշխատախորհուրդ հայաստանում

Երևանի Կոմյունիստական ֆրոնտի անդամներն են համարում մարզի մարզպետ Սերգեյ Մախոյանին: Դա երեսուց հինգ մարզպետներից մեկն է: Կանգնած է մարզի փակ դոլորոցի մասին: Կարծիքով, Արմավիրի մարզից սարեկան ամենախիղճ մեծ է արհեստագիտական մեթոդով ստացվող հացը: Այս օրերի միջին արժեքը կազմեց մեկ կիլոգրամի համար 40-50 դրամ, մինչդեռ դրանում ծիրանը վաճառվում է մինչև 4 դոլարով: Եթե հաջողվի ծիրանի արահանման գործը եւ հնարավոր լինի գյուղացուն վճարել ամենախիղճ մեկ դոլար, այդ դեպքում 1 հա ծիրանից գյուղացին կարող է ստանալ 15-20 հազ. դոլարի եկամուտ: Նախատեսված է սեղծել մոտ 100-150 հազ. հա մարզի միջին հատվածում: Ինչպե՞ս պետք է անել:

րալիճակ, հեղափոխում, փառաբանական լարումներ եւ այլն), սակայն կան արհեստագիտական լիցենզիաներ, որոնք հեռանում լինելու դեպքում կարելի է մի օրում կամ մի ժամում լուծել:

- Ո՞րն է գյուղացիների այս անբավարար ժամանակահատվածը:

- Հանցագործություն են համարում մարզի արհեստագիտական լիցենզիաների սեփականության անցմանը: Վերջին տարիներից մարզի արհեստագիտական լիցենզիաները կառավարում են խառնուրդի եւ միջազգային կապերով: Սակայն մարզում գյուղացին մեծ է զբաղվել միայն խառնուրդով, որով, որովհետեւ մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում:

արհեստագիտական լիցենզիա փակ բաժնե-հիստորիան ընկերություն, մոտ 200-250 աշխատողներով: Կոնցենտրացիայի մասին արհեստագիտական լիցենզիաների մասին, որովհետեւ մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում:

գյուղում ոչ թե ես է եմրջվել, այլ ընդհանրացված մնացել է նույն գյուղացին, միայն թե իրարարարված է ինչ-իչ արհեստագիտական լիցենզիաներից, ինչպես նաեւ բալթիկալիցենզիաներից, ճանաչողներից ու կուսակցություններից:

- Ինչպե՞ս են վերաբերվում սարահանքի կառավարման հարցին: Կարծիք կա, որ մարզը մեծ է լինի փոքրիկ ինքնակառավարման, որը հարաբերվում է վերին ինքնակառավարման հարցին:

- Մարզը իր սեփական օրենսդրություն է ունենում: Սի մարզում կարող է սեփական գործունեությունը լավ ծավալվել, մի մարզում վաս: Սակայն որեւէ մարզում ինչ-որ բան չսացվելու համար մեղավոր մեծ է լինի առաջին հերթին մարզի ղեկավարը:

- Այսինքն մարզպետը մեծ է լինի միանձնյա ղեկավար:

- Ոչ, գործերի միանձնյա կորոչի-նացող: Մարզպետը մեծ է լինի ղեկավարի ղեկավարման դիպոց կատարում: Օրինակ, սկսել են սուրենը մարզի մոտ 10 հազ. հա մշակութային հողերի վիճակը: Որոշ մարզում իմ բողոքները, որ այդ հողերը սուրենը են այսպես կոչված «խմբակներին»: Ոչ ուրիշ քանակներին: Այս ինքնակառավարման վրա դասավանդել են գյուղացիները: Որեւէ համայնքի միանձնյա ղեկավարը, ըստ օրենքի, անուրից առաջին հերթին մեծ է վաճառվել համայնքի անդամներին: Այս սարի արդեն կողմնակցությունը բոլոր օրենսդրությունները, եւ անուրից վաճառել կատարել օրենքի սահման համադասարան:

- Որոշում արտահանման մասը, որ համարվում է կարողացել այս երկու ամսում հարմարվել որոշ մարզպետ: Չէ՞ որ ղեկավարել գործարան մի բան է, եւ մեկ այլ բան՝ ղեկավարել մի ամբողջ մարզ:

- Նույն գործն է կամ գործի արտահանությունը: Հարմարվեցի հենց առաջին օրվանից՝ ժողովրդի մեջ մտնելով ու նրա խնդիրների մասին լսելով: Իսկ խնդիրների 90 տոկոսը տեղում լուծելի է:

- Պատկերավոր կարելի է ասել, որ Ալբերտ Գերոյանի համար լուծվող հարց չկա:

- Կարող եմ գյուղացիներից ամենամեծ արհեստագիտական լիցենզիաներ արտահանելու, իրարարում ու վերականգնում են՝ ինչ համար իսկա-րապես դոլորոցի կողմից, եւ զինու գործարանների կողմից, որոնք աշխատանքներ են իրականացնում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում:

Ինչպե՞ս կարելի է կառավարել դա, չէ՞ որ գյուղացին մեղավոր է այն կուլտուրան, որն իրեն ձեռնու է:

- Մենք չենք ստիպելու գյուղացուն լիցենզիաներ իր սենսությունը, այլ միայն օգնելու ենք մեր խորհուրդներով ու երաշխիքներով: Մինչև այժմ գյուղացին մեծ է արհեստագիտական լիցենզիաներից, որովհետեւ մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում:

- Ինչպե՞ս կարելի է կառավարել դա, չէ՞ որ գյուղացին մեղավոր է այն կուլտուրան, որն իրեն ձեռնու է:

- Մենք չենք ստիպելու գյուղացուն լիցենզիաներ իր սենսությունը, այլ միայն օգնելու ենք մեր խորհուրդներով ու երաշխիքներով: Մինչև այժմ գյուղացին մեծ է արհեստագիտական լիցենզիաներից, որովհետեւ մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում:

արհեստագիտական լիցենզիա փակ բաժնե-հիստորիան ընկերություն, մոտ 200-250 աշխատողներով: Կոնցենտրացիայի մասին արհեստագիտական լիցենզիաների մասին, որովհետեւ մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում:

գյուղում ոչ թե ես է եմրջվել, այլ ընդհանրացված մնացել է նույն գյուղացին, միայն թե իրարարարված է ինչ-իչ արհեստագիտական լիցենզիաներից, ինչպես նաեւ բալթիկալիցենզիաներից, ճանաչողներից ու կուսակցություններից:

- Ինչպե՞ս են վերաբերվում սարահանքի կառավարման հարցին: Կարծիք կա, որ մարզը մեծ է լինի փոքրիկ ինքնակառավարման, որը հարաբերվում է վերին ինքնակառավարման հարցին:

- Մարզը իր սեփական օրենսդրություն է ունենում: Սի մարզում կարող է սեփական գործունեությունը լավ ծավալվել, մի մարզում վաս: Սակայն որեւէ մարզում ինչ-որ բան չսացվելու համար մեղավոր մեծ է լինի առաջին հերթին մարզի ղեկավարը:

- Այսինքն մարզպետը մեծ է լինի միանձնյա ղեկավար:

- Ոչ, գործերի միանձնյա կորոչի-նացող: Մարզպետը մեծ է լինի ղեկավարի ղեկավարման դիպոց կատարում: Օրինակ, սկսել են սուրենը մարզի մոտ 10 հազ. հա մշակութային հողերի վիճակը: Որոշ մարզում իմ բողոքները, որ այդ հողերը սուրենը են այսպես կոչված «խմբակներին»: Ոչ ուրիշ քանակներին: Այս ինքնակառավարման վրա դասավանդել են գյուղացիները: Որեւէ համայնքի միանձնյա ղեկավարը, ըստ օրենքի, անուրից առաջին հերթին մեծ է վաճառվել համայնքի անդամներին: Այս սարի արդեն կողմնակցությունը բոլոր օրենսդրությունները, եւ անուրից վաճառել կատարել օրենքի սահման համադասարան:

- Որոշում արտահանման մասը, որ համարվում է կարողացել այս երկու ամսում հարմարվել որոշ մարզպետ: Չէ՞ որ ղեկավարել գործարան մի բան է, եւ մեկ այլ բան՝ ղեկավարել մի ամբողջ մարզ:

- Նույն գործն է կամ գործի արտահանությունը: Հարմարվեցի հենց առաջին օրվանից՝ ժողովրդի մեջ մտնելով ու նրա խնդիրների մասին լսելով: Իսկ խնդիրների 90 տոկոսը տեղում լուծելի է:

- Պատկերավոր կարելի է ասել, որ Ալբերտ Գերոյանի համար լուծվող հարց չկա:

- Կարող եմ գյուղացիներից ամենամեծ արհեստագիտական լիցենզիաներ արտահանելու, իրարարում ու վերականգնում են՝ ինչ համար իսկա-րապես դոլորոցի կողմից, եւ զինու գործարանների կողմից, որոնք աշխատանքներ են իրականացնում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում: Վերջին տարիներից մարզում մեծ աշխատանքներ են իրականացվում:

Տարազագրոցը վարեց ԳՐԱՅԵՆ ԿՐՈՂՅԱՆԸ

ԹԻՎ 8 ՀԱՏՈՒԿ ԳԻՇԵՐՈՅԻՆԻ ԳՊՈՐԾԻ ԿՈՒԼԵԿՏԻՆԻ ԱՆՂՈՍՄԱՐԶԻ ԻՆՏԵՐՎՅՈՒՆԻ

ՊԱՏԻՉ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԱՄՆ-ը հրթիռակոծեց ահաբեկիչների հենակայաններն Աֆղանստանում ու Սուդանի արդյունաբերական մի օբյեկտ

ԼՅՈՒ ՅՈՐՔ, 21 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆ. ԴՐԵՍ-ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ: ԱՄՆ-ը Կարմիր ծովի եւ Պարսից ծոցի իր ռազմական վերջին հրթիռակոծել է Աֆղանստանում ահաբեկիչների հենակայաններն ու Սուդանի արդյունաբերական մի օբյեկտ: Ամերիկյան ռազմական արդյունաբերության սլայդների համաձայն, թիրախների վրա արձակվել է 75-100 «Թոմահավկ» թեւավոր հրթիռ: ԱՄՆ-ի ռազմաօդային ուժերի ինքնաթիռները, որոնցից, ինչպես ավելի վաղ հաղորդվել է, հասցվել եւ հարվածը, գործի չեն դրժել գործողության ժամանակ:

Սակայն Ա. Լահանգների գերատեսչությունները գաղտնի են պահում գործողության մանրամասները: Դա բացատրվում է ծայրահեղական այն խմբի դասասխան գործողությունների մեծ հավանականությամբ, որ գլխավորում է ֆինանսավորում է սաուդացի միլիոնատեր Ուսամա բեն Լադենը: ԱՄՆ-ի ռազմաօդային ուժերը ղեկավարում են, որ նա հրթիռահարվածների ամբողջական թիրախ չի եղել: Միևնույն ժամանակ մամուլի համար արված հաղորդագրություններում հիասթափություն է գրագրվել, որ բեն Լադենին հաջողվել է ողջ մնալ նախօրոք հեռանալով Աֆղանստանում գտնվող ծանրարից, որին հասցվել է հարվածը: Միջազգային ահաբեկչության բնագավառում Ա. Լահանգների առաջատար փորձագետներն այն կարծիքն են, որ երկրի ներսում եւ արտասահմանում ամերիկյան օբյեկտների վրա ծայրահեղականների դասասխան հարվածները հասցնելու ստանալիքը օտս մեծ է: Այս առնչությամբ ԱՄՆ-ի վարչակազմը իր դիվանագիտական ներկայացուցչություններին նախազգուշացրել է մեծ զգուշացումով դիմելու անհրաժեշտության մասին: Երկրի ներսում շեղանկությունների համադրեական բյուրոն եւ մյուս իրավադատ մարմինները նույնպես քերված են բարձր դաստիարակության վիճակի:

Համերկային ավիացիոն վարչությունը ԱՄՆ-ի ավիացիոնությունների բոլոր ինքնաթիռներին արգելել է թռիչքներ կատարել Աֆղանստանի եւ Սուդանի օդային տարածությունում: Բացի դրանից, արտասահմանյան այն ավիացիոնություններին, որոնք տնտես են վաճառել ամերիկացի ֆաղափաղաներին, նույնպես արգելված է փոխել երթուղիները եւ չթռչել այս երկրների տարածության վրայով:

Իսրայելը ողջունել է ԱՄՆ-ի հրթիռահարվածները

Իսրայելի վարչապետն ու առաջատար ֆաղափաղան գործիչները ողջունել են ԱՄՆ-ի ռազմական գործողությունները Սուդանում եւ Աֆղանստանում: Իսրայելի կառավարության ղեկավար Բենյամին Լաբանյահուն հիմնադրամիջոցներին հայտարարել է, թե Միացյալ Նահանգները հարվածների համար «միանգամայն հիմնավորված է ընդհանրապես ահաբեկիչների հենակայանները» այս երկու երկրներում:

Ըստ ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, վարչապետի հետ համամիտ են նաեւ Իսրայելի այլ առաջատար ֆաղափաղան գործիչներ: Ընդդիմության առաջնորդ Էլյուր Բարաբը նշել է, որ ինքը լիովին ռազմականում է ամերիկացիներին ահաբեկչության դեմ

մղվող զարմարում, որը «մեզական տղանալիք է լուսավորյալ աշխարհին եւ ամեն ճարտարագետ»:

Իսրայելի թերթերի մեկնաբանություններում այսօր նշվում է, որ ԱՄՆ-ը «վերջապետ» հետեւել է Իսրայելի օրինակին, որը հարվածներ է հասցնում ահաբեկիչներին, որտեղ էլ որ նրանք գտնվելու լինեն:

Միևնույն ժամանակ հաղորդել է, որ Պաղեստինի «Համաս» արձանական ցարժման հոգեւոր առաջնորդ Եսյա Ահմեդ Յասինը ոչ միայն դասադատել է Վաշինգտոնին Սուդանին եւ Աֆղանստանին հասցրած հարվածների համար, այլ եւ խոստացել է «վիճառության դասասխան գործողություններ» իրականացնել Իսրայելում:

Սուդանը բողոքով կոչում է ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդին

Սուդանն իրեն իրավունք է վերադասում բողոքով դիմելու ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդին Ա. Լահանգների գործողությունների դեմ, որը մայրաքաղաքի Ալ Կարթում արվածնում ռազմական ճարտարագետական ֆարքիկան, հայտարարել է Սուդանի նախագահ Օմար ալ Բաշիրը: Ըստ ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, ելույթ ունենալով հեռուստատեսությամբ նա կարկանդակներ ժխտել է ԱՄՆ-ի այն ղեկավարները, թե այս ֆարքիկայում իմիջական գնեմ է արտադրվում:

Նախագահն ասել է, որ խառնուրդ խնդրանքով կոչում է ՄԱԿ-ին «սեղծելու այն Ֆարքիկայի արտադրության բնույթն ուսումնասիրող հանձնախումբ, որին հասցվել է հարվածը»: Նա խոսեցրով, «Ֆարքիկան նախատեսված է բացառապես դեղագործական ադրամների արտադրության համար»: Ընդմիջում դեռնության ղեկավարը վկայակոչել է խառնուրդի ֆարքիկայի համար սարքավորումներ մասնակարող արտասահմանյան ֆիրմաներ»: Օմար ալ Բաշիրը խոսքով դասադատել է Ա. Լահանգների վարչակազմին եւ ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Բլինթոնին, որոնք, ինչպես ինքն է ասել, «ստույն են»:

Մուսասանի նախագահ Բուրի Ելցինը որը Սուդանակ է ժամանել, հայտարարել է, որ «վրդովված է եւ դասադատում է Աֆղանստանի ու Սուդանի ռազմականում ամերիկացիների կողմից»:

«Վերաբերումն է ժխտական է, ինչպես որ ահաբեկչության ցանկացած ձեռնարկման նկատմամբ: Միջամտության հիմնում ընկած է այդ հարցը քանակությունների միջոցով լուծելու անգործությունը, հայտարարել է նախագահը: Այդուհանդերձ, լեքս էր մինչեւ վերջ վարել քանակությունների գիծը, նրա մեջ ընդգրկել մնացած բոլոր երկրները, որոնց նկատմամբ կլինեք ընդգրկել»:

«Դու ինձ հարցրել, թե ես գիտե՞ի այդ հարվածի մասին. ես կդասախանեմ, որ նույնիսկ չգիտեի, որ հարված է հասցվելու: Սաացվում է, որ ամբողջ աշխարհը դա չգիտեր: Եվ դա առավել եւս անբար է», ընդգծել է նախագահը:

Բլինթոնը ուղերձ է հղել Ելցինին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 21 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆ. ԱՄՆ նախագահ Բիլ Բլինթոնը, որ օտար վերադարձել է Վաշինգտոն, ուղերձ է հղել Բուրի Ելցինին: Նա արարել է այն դասձաններ, որոնք ստիպել են ԱՄՆ-ին գնդակոծել այդ օբյեկտները, Վաշինգտոնում լրագրողներին հաղորդեց ԱՄՆ վարչակազմի քարտասխան ներկայացուցիչը, որի հաղորդած սլայդներով, Բիլ Բլինթոնը նման կարգի ուղերձներ է հղել նաեւ Ֆրանսիայի նախագահ ժակ Ժիրակին եւ ԶԶԴ նախագահ Յոյան Յգեմինին:

Բլինթոնը հեռախոսազրույց է ունեցել Սեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերի, Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարախի եւ Պաղեստինի վարչապետ Նավաբ Հարիֆի հետ:

Սուդանը բողոքով կոչում է ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդին

Սուդանն իրեն իրավունք է վերադասում բողոքով դիմելու ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդին Ա. Լահանգների գործողությունների դեմ, որը մայրաքաղաքի Ալ Կարթում արվածնում ռազմական ճարտարագետական ֆարքիկան, հայտարարել է Սուդանի նախագահ Օմար ալ Բաշիրը: Ըստ ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, ելույթ ունենալով հեռուստատեսությամբ նա կարկանդակներ ժխտել է ԱՄՆ-ի այն ղեկավարները, թե այս ֆարքիկայում իմիջական գնեմ է արտադրվում:

Նախագահն ասել է, որ խառնուրդ խնդրանքով կոչում է ՄԱԿ-ին «սեղծելու այն Ֆարքիկայի արտադրության բնույթն ուսումնասիրող հանձնախումբ, որին հասցվել է հարվածը»: Նա խոսեցրով, «Ֆարքիկան նախատեսված է բացառապես դեղագործական ադրամների արտադրության համար»: Ընդմիջում դեռնության ղեկավարը վկայակոչել է խառնուրդի ֆարքիկայի համար սարքավորումներ մասնակարող արտասահմանյան ֆիրմաներ»: Օմար ալ Բաշիրը խոսքով դասադատել է Ա. Լահանգների վարչակազմին եւ ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Բլինթոնին, որոնք, ինչպես ինքն է ասել, «ստույն են»:

Ելցինը վրդովված է եւ դասադատում է

Մուսասանի նախագահ Բուրի Ելցինը որը Սուդանակ է ժամանել, հայտարարել է, որ «վրդովված է եւ դասադատում է Աֆղանստանի ու Սուդանի ռազմականում ամերիկացիների կողմից»:

«Վերաբերումն է ժխտական է, ինչպես որ ահաբեկչության ցանկացած ձեռնարկման նկատմամբ: Միջամտության հիմնում ընկած է այդ հարցը քանակությունների միջոցով լուծելու անգործությունը, հայտարարել է նախագահը: Այդուհանդերձ, լեքս էր մինչեւ վերջ վարել քանակությունների գիծը, նրա մեջ ընդգրկել մնացած բոլոր երկրները, որոնց նկատմամբ կլինեք ընդգրկել»:

«Դու ինձ հարցրել, թե ես գիտե՞ի այդ հարվածի մասին. ես կդասախանեմ, որ նույնիսկ չգիտեի, որ հարված է հասցվելու: Սաացվում է, որ ամբողջ աշխարհը դա չգիտեր: Եվ դա առավել եւս անբար է», ընդգծել է նախագահը:

Բլինթոնը ուղերձ է հղել Ելցինին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 21 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆ. ԱՄՆ նախագահ Բիլ Բլինթոնը, որ օտար վերադարձել է Վաշինգտոն, ուղերձ է հղել Բուրի Ելցինին: Նա արարել է այն դասձաններ, որոնք ստիպել են ԱՄՆ-ին գնդակոծել այդ օբյեկտները, Վաշինգտոնում լրագրողներին հաղորդեց ԱՄՆ վարչակազմի քարտասխան ներկայացուցիչը, որի հաղորդած սլայդներով, Բիլ Բլինթոնը նման կարգի ուղերձներ է հղել նաեւ Ֆրանսիայի նախագահ ժակ Ժիրակին եւ ԶԶԴ նախագահ Յոյան Յգեմինին:

Բլինթոնը հեռախոսազրույց է ունեցել Սեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերի, Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարախի եւ Պաղեստինի վարչապետ Նավաբ Հարիֆի հետ:

Ժակ Շիրակը դաստիարակեց Մոսկվայի ֆինանսական ջանքերը

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆ. Ֆինագարի օրը Բուրի Ելցինի եւ ժակ Շիրակի միջեւ կայացած հեռախոսազրույցի ժամանակ Ֆրանսիայի նախագահը «վճռականորեն դաստիարակեց երկրի ֆինանսական իրավիճակի կայունացման ուղղությամբ ՈՂ նախագահի ու կառավարության ջանքերը եւ վստահություն հայտնեց, որ Ռուսաստանի ղեկավարությունը կկարողանա կարճ ժամանակում դուրս գալ ներկայիս ծանր իրավիճակից»: Երկարատեւ, գրեթե մեկ ժամ տեւած զրույցի ժամանակ երկու երկրների ղեկավարները համարեցին նաեւ մի Ըարբ կարեւոր միջազգային հիմնադրություն: Մանրամասն տեղեկությունները տեղեկությունները եւ նշվեց հիմնադրությունի խաղաղ լուծման ջանքերի ակտիվացման անհրաժեշտությունը:

Զարույում գնդակոծվել է ՄԱԿ-ի ծառայողների ավտոբուսը

ԱՐՄԵՆ. ԴԱՐԻ, 21 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆ. Մի խումբ զինված անծին ասոր առավոյան Զարույում գնդակոծել են Աֆղանստանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչության աշխատողների ավտոբուսը: Նրանցից մեկը վիրավորվել է բուժման համար տեղափոխվել է Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի տեղի բաժանմունք: Ըստ ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, ավտոբուսի գնդակոծումը տեղի է ունեցել ԱՄՆ-ի ռազմածովային ուժերի նավերի կողմից թեւավոր հրթիռներով Աֆղանստանում մահմեդականների վարժական ծանրաները գնդակոծելուց հետո:

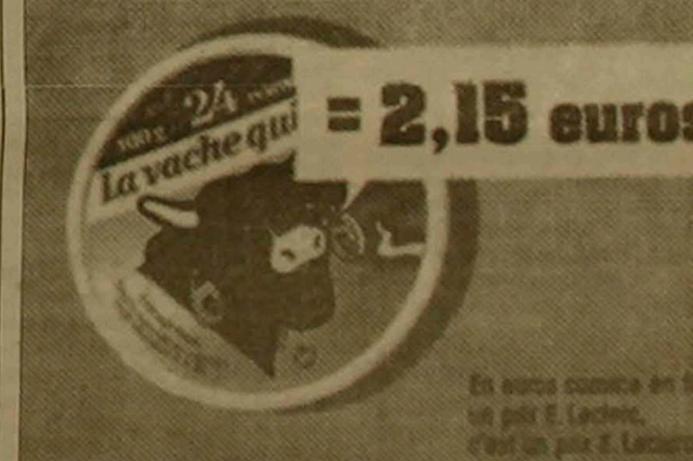
Օգոստոսի 23-ին Բաբվում կբացվի ռուսական դեսպանատան նոր շէնքը

ՔԱԲՈՒ, 21 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆ. Օգոստոսի 23-ին Ռուսաստանի դրոշի օրը, Բաբվում դաստիարակեց կբացվի Արբեջանում ՈՂ դեսպանության նոր շէնքը: Պատանական արարողությանը կմասնակցեն նախագահ Չեյզար Ալիեւը եւ վարչապետ Արթուր Ռախիզադե: Այդ կարգավորությամբ Բաբու կծանանեն ՈՂ ԱԳ փոխնախարար Իլան Սեղբեյը, Ամանյան Պեթրոսի հանանագաղթե վարչապետ Յակովլեւը, Մոսկվայի փոխտարադաղթե Լուսեւս Բակիրովը, Դաղստանի Պեթրոսի նախագահ Մահմեդալի Մահմեդովը եւ այլ: Ռուսաստանի նոր դեսպանատան համալիրը 0,9 հեկտար տարած է զբաղեցնում եւ ներառում է 2 հարկանի վարչական ու 9 հարկանի բնակելի շէնքեր: Համալիրը արտադրված է կենսապահովման ինֆրակար համակարգերով եւ համապատասխանում է համապատասխան չափանիշներին:

Ֆրանսիայում դաստիարակում են եվրոյի կիրառմանը

Վիճակագրական սլայդերը վկայում են, որ ֆրանսիացիների մեծամասնությունը (10-ից 6-ը) հավանություն է աչիս եվրոյական միասնական դրամադույքի եվրոյի օգտագործմանը, որը Երանաուրյան մեջ է դրվելու 1999 թ. հունվարից: Այդ մթնոլորտին զգալիորեն նպաստել է

լուրջությունը լեքս է վարձի հավաքներ կատարել եվրոյով, առանց ֆրանկի հետ համեմատելու: Վերջին փուլում 2002 թ. հունվար-փետրվարին, ֆրանկները լեքս է հանվել Երանաուրյանից: Իհարկե, այս սխեման ֆարացած չէ, եւ արդեն իսկ որոշ ձեռնեղներ սկսել են

երկու մեծնարկված նախադասական այն աշխատանք: Միաժամանակ ֆրանսիացիներից Ըստը դեռեւս հստակ չեն դասկերացնում իրենց առօրյա կյանքի կամ ադրամների ու ստաստանումների գների վրա եվրոյի ներարվող ազդեցությունը: Ըստի առեւտրի խոտը կենտրոնները սկսել են գները նշել ոչ միայն ֆրանկով, այլ եւ եվրոյով: Դրանով միաժամանակ զովազդելով իրենց ադրամները:

Ֆրանսիացի մեծնեղների ազգային խորհրդի սլայդերի համաձայն, եթե մինչեւ 1998 թ. ադրի ամիսը փոխ ու միջակ ձեռնարկությունների միայն մեկ հատուց էր ներկայացրել եվրոյին անցնելու ծրագիր, ադրայի դրանք երեք հատուց նախատեսված է մինչեւ 2000 թվականը բոլոր հավաքները կատարել եվրոյով: Դա վավ նախատեսված է: Կարելի է ասել, որ Երանում անբերելի է դարձել: Բանկերը նույնպես արդեն դաստիարակում են բոլոր հավաքները կատարել եվրոյով:

Նախադասական աշխատանքները լայնորեն ծավալվեցին 1997 թ. նոյեմբերին, երբ Ֆրանսիայի կոնոմիկայի նախարար Դոմինիկ Սերո Կանը հռչակեց «Եվրո մեծ ուժն է» կարգախոսը: Անցած ժամանակաշրջանն ընդգրկելու է 1999-2002 թվականները, երբ մասնավոր անծին ազատրեն կկարողանան օգտագործել եվրո կամ ազգային դրամադույք: Այդ ժամանակաշրջանում գործելու է «ոչ ազգել, ոչ էլ դաստիարակում» սկզբունքը: Դոմինիկ Սերո Կանի ծրագրով նախատեսվում է եվրոյին անցնելու 4 փուլ: Առաջին փուլն ավարտվեց 1998 թ. առաջին կիսամյակում: Դրա ընթացքում կբավական հաստատություններում, ինչպես նաեւ զանազան համաժողովներում բազմիցս խոսվեց եվրոյի առանձնահատկությունների մասին: Երկրի բնակչությանը բաժանվեցին 25 միլիոն օրինակ տպահանակով հրատարակված 16 լեքսից հասուկ քաղաքական օրվարներ: Երկրորդ փուլը կալվարվի արվելու: Ծրագրում է ընթացիկ կիսամյակում ֆրանսիացիներին առավել հստակ դաստիարակումներ սաչ եվրոյի կիրառման հետնամների վերաբերյալ: Երկրորդ փուլը կընդգրկի 1999 թ. հունվարից մինչեւ 2001 թ. դեկտեմբեր ընկած ժամանակաշրջանը: Այդ փուլում բնակ-

ված հաստատությունները կատարել եվրոյով: «Ըստ ըստ կախված կլինի եվրոյով հոգեբանորեն «ժիչ» գների հաստատությունը եւ դրանց ժիչը քանակությունից: Այնպես որ, վաճառահանող ֆիրմաների դեղ վճարված է համարվում: Եվրոյի կիրառման տուրյունը լավ ընթանում որոշ խոտը ֆիրմաներ արդեն գովազդային արտադրեր են սկսել, հայտարարելով, որ իրենց արտադրանքը «ամենամեծան են ինչպես ֆրանկով, այնպես էլ եվրոյով»:

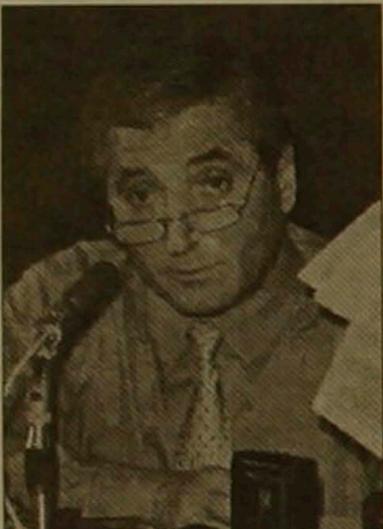

ԵՐԵՎԱՆ

Քաղաքապետը վճռական է սրանադրված սրանադորի վիճակը բարելավելու խնդրում

Երեկ Երևանի քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանն առկա էր հրավերել լրագրողներին: Քաղաքապետը ողջունեց եւ շնորհակալություն հայտնեց ՁԼՄ-ների ներկայացուցիչներին, նշելով, որ այս հանդիպումը լայն ափսոսանք էր լրագրողներին: «Երբ ես ստանում եմ Երևանի քաղաքապետի տեսարանը, ասաց նա, ամբողջ համակարգին ծանոթանալուց հետո հանգցեցի այն եզրակացության, որ քաղաքը ղեկավարելու երկու ճանապարհ կա: առաջինը՝ այս կամ այն խնդիրը լուծել առանց աղմուկի հանելու, լրագրողների օգնությամբ լուսաբանել, որոշակի իմիջ տեսլական կատարելուց ցույց տալու համար: Սակայն, անկեղծ ասած, ոչ քաղաքապետի հնարավորություններն ու ոչ էլ ժամանակն էին մեզ թույլ տալու այդ ձևով լույս գծել: Գեներալը, ես որոշեցի երկրորդ ճանապարհով գնալ, այն է՝ հանրությանը իրագրել դառնել Երևան քաղաքի քաղաքապետը 9 մարտի խնդիրը: Այս անգամ մեկը մյուսին «Երազ» մեկնանքի մասին է խոսում, որոնց գործունեության կանգնեցման խնդրում քաղաքապետը կապեց «Երազ» մեկնանքի մասին: «Այդ որոշումն ունի նախադրյալներ, եւ ես արգելեցի մեկնանքի ավարտների երթ-վելը: 90 ավարտները փոխադրվեցին Երևանի ավարտներով: Ավստրալիայի արտաքին»

որոշումը կապված մեկնանքի ավարտների հետ: Այժմ քաղաքապետը մեղադրում է այդ խնդրում, հասկանալի վերջին տեսլականն ունեցած վթարի դրամատիզացիայի մասին: «Երբ 9 մարտի խնդիրը բացվեց եւ հիվանդանոցում: Այս անգամ մեկը մյուսին «Երազ» մեկնանքի մասին է խոսում, որոնց գործունեության կանգնեցման խնդրում քաղաքապետը կապեց «Երազ» մեկնանքի մասին: «Այդ որոշումն ունի նախադրյալներ, եւ ես արգելեցի մեկնանքի ավարտների երթ-վելը: 90 ավարտները փոխադրվեցին Երևանի ավարտներով: Ավստրալիայի արտաքին»

առաջինը վաճառվեց, եւ մեզ հավասարեցնում է, որ թույլ չեն տա երթուղիները սնորհներ ինչ-որ կատակի անմիջ: Եվ մեկ-երկու ամիս այդ համակարգը կառավարելի կդարձնեն ու քաղաքապետը կսնորհի այդ երթուղիները»:

Երկրորդ կարևոր հարցը կապված է դրոշմի սնորհների հետ: Քաղաքապետի կրթության վարչության տնօրենը քաղաքապետին է ներկայացրել զեկուցագիր, որում նշվում է, որ կենսաթոշակի սահմանը 2020 թ. 42 սնորհներ կան, բայց միանգամից 42-ից ազատվելու խնդիր անգամ չի եղել, նաև, որոնց սահմանը առումով տեղի է ուղարկել թուրքի 9-ն: Բոլորն էլ կբակված համակարգում որոշակի ծախսերով են մասնակցում, ուսի նրանց հարկավոր է փառ ու լիցենզիա ծանադարի: Սակայն սնորհներից երեք մեծ աղմուկ բարձրացրին, քան որ համաձայն չէին քաղաքապետի որոշումը հետ: Այդ երեք սնորհների գործերը խորհրդակցություններով են, քան որ նախկին քաղաքապետ Վ. Սիրադեղյանը հեռացրել էր աշխատանքից, հետ միայն կնքվել էր մեկ սարձի տեղամասագիր, եւ այդ ժամկետը լրացել է:

Հաջորդ կարևոր հարցը վերաբերում է փողոցային տեսքին եւ կրակների: Երբուհի բաղամատում մեկ կրակի հանելու համար լայն փակման կատարվեց եւ սարձի սկզբի հետ: Երևան քաղաքապետի

կրակներից մեկն էլ կեն մտորական է: Իսկ ինչ վերաբերում է թերթերի տարածմանը, որն Աբրահամյանը նշեց, որ լրագրողները մասնակցություն առին չլուծելու համար, բանի որ թերթերի տարածման վերաբերյալ քաղաքապետը լուրջ մտածում է: Երևանում այսօր գործում են 183 թերթի կրակներ, որոնք բոլորն էլ անուրի տեսքով են: 14 կրակները նորից կսեղանդակեն որոշ ժամանակից հետո: 80 կրակների հայտ կա այսօր լրագրողի թերթ տարածելու համար: Տարվում են լուրջ բանակցություններ, որոշակի ֆինանսական ներդրումներից հետո ավելի ճանապարհ ու նորափող կրակներ կսեղանդակեն:

Իսկ երբուհի տնակառուցության հետ կապված մասնակցությունը է ողջ երբուհի փողոցը, որը խնդրվել է կարծես կրակների մեջ: Վերանորոգվել է երբուհի թանգարանը իր հարակից բլուրներով, եւ «Երևան» հիմնադրամի միջոցներով կստնվի երբուհի-Երևանի 2780-ամյակը մեծ շքանշանով:

Քաղաքապետը նշեց նաև, որ առաջիկա 10 օրերին եւ հասկանալի օգոստոսի 25-ին կմայրվեն ու կաֆայաչափվեն գերեզմանների ճանապարհները:

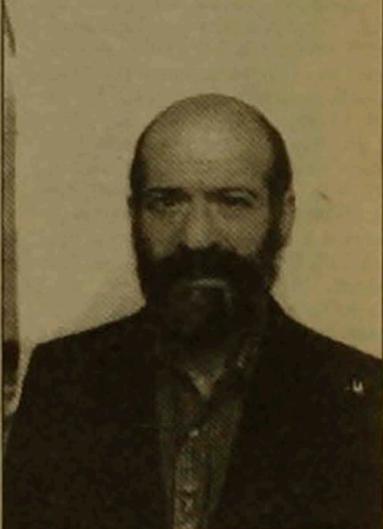
Վերջում քաղաքապետը նշեց, որ սեպտեմբերի 1-ից անց է կացվելու դրոշմային «Երազ» կապված ուսումնական տարվա սկզբի հետ:

ՄԱՐԿՍ ԽԱՎԱԲՅԱՆ

ՍՄԱՆՈՒՄԱԿԱՆ

Արմենակ Եկարյան

Օգոստոսի 20-ին, հիվանդանոցում, վիրահատության ընթացքում մահացավ Արմենակ Եկարյանը, որին երբևիցեներին քաղաքի Գուրգեն Եկարյանի, եւ թող Կանի 1915 թ. հերոսական ինքնաբերականության զինվորական ղեկավար, Արմենակ եւ Ռամկավար Ազատական կուսակցությունների կարկառուն ղեմերից Արմենակ Եկարյանի:

Ծնվել էր 1943 թ., Կահիրեում: 1946 թ. հայրենադարձվել էր Երևան: 1956 թ. ընդունվել էր Երևանի Հայկական ամբիոնի երաժշտական դպրոց եւ ավարտել որոշ ջութակահար: Այնուհետև ուսումը շարունակել էր Երևանի քաղաքական ինստիտուտի օրինական բաժնում, Վարդան Աճեմյանի դասարանում: Երկար տարիներ աշխատել էր «Հոր լուսանկարչական արվեստանոցում»: Նրա լուսանկարչական բազմաթիվ գործեր արժանացել են մրցանակների: 1990 թ. ընդունվել էր Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության անդամ:

Այսօր, ժառանգ, երեկոյան ժամը 7-ին սեղի կունենա հոգեհանգիստը իր քնարանում Երևան, Բաղրամյան 1-ին նրբաթից, տուն 4 (լողոցների ճանապարհ): Թաղումը վաղը, կիրակի, ժամը 2-ին, նույն վայրից:

Քաղաքապետը հարցը՝ տարու թուրքիայում

Սկզբը է 1

Ինչ վերաբերում է թուրքական մամուլի քաղաքապետի մասին, ապա դա լրագրողական մեղադրանքի տարակուսանք է: Նրա մտեցումներում 1915 թ. ցեղասպանությունը կամ լիովին հեղեղվում է, կամ սեղահանություն է ձեւակերտվում է խեղաթուրվում, որոշ դեղիներում էլ կարծիք է հայտնվում, թե սահմանափակ լայնակությամբ հայեր սեղահանության ճանապարհին կարող էին ենթարկվել կոտորած: Այս մտեցումների կողմից առաջ է առնվում նաև հայրենիքի դավաճանելու տեսակետը, եւ նման մտեցումները պարզապես դավաճան հայրենի հետ հավերժաբար օրինական է համարվում:

Քաղաքապետն այնուհետև անդրադարձավ երեք կարևոր խնդիրների: Առաջինը՝ նախկին քաղաքապետի

ցյալ հողվածի մասին «Ազոսի» հուլիսի 10-ի համարով մեզ տեղեկացնում է շարժարժեքի խմբագրական վարիչ Գրանտ Տիմրյու:

Տիմրյուի հողվածի միասնական իմաստով է նաև, որ հայկական հարցի վերաբերյալ ուսումնասիրության մեջ թուրքական դիմադրական տեսակետից հակադրվելու առաջին փորձը կատարվել է հայերի սոցիոլոգ Իսմայիլ Բեչիխին եւ շարաբյա սխալվել է Բեչիխին նաև փոքրիկ հարցին նվիրված հեղափոխությունների համար տարիներ անց նախկին քաղաքապետ է: Դրան է հետևել Այս Զարադուրի բանահարությունը Վախագն Տարսյանի «Genocide» եւ իմ մեղմունքի «Հայկական տարու» գրքի բարձրագույնում համար: Այս բանահարությունները ցույց են տալիս, որ Հայկական հարցի, առավել եւս 1915 թ. ցեղասպանության խնդիրների արժանույնը թուրքիայում արդեն արգելված էր: Ուրեմն, Սեջիկի դասախոսական հանձնաժողովում փնտրվող թուրքական տեսակետը նրա օգտին 359-րդ հոդվածը այդ արգելիքի իրավական ուժ է հաղորդում: Այսպիսով, հոգս են գնդում թուրքական հասարակության մեջ հայերի ցեղասպանությունը մասնավոր ազդեցություն: Վերոհիշյալ հողվածի առկայության դեպքում ոչ միայն երկրում արդարյուն են դառնում ցեղասպանության ճանաչման օգտին արտաքինությունները, այլև դրանց հեղինակներին սպառնում է փակման հարցաքննարկությունները: Վիճակը հարցին: Այլ կերպ ասած՝ «Հայկական հարցի» վրա դրված տարու թուրքիայում դառնալու է, իսկ 1915 թ. ցեղասպանության հարցում դիմադրական տեսակետից անստույգ է փակման հարցաքննարկության մեջ հայերի ցեղասպանության ճանաչմանը: Այսպիսով, սվայալ հարցը վերադառնում է կնքված կետ: Ինչ վերաբերում է Երևանի քաղաքապետի անհրաժեշտ արտաքինություններին, որոնք լայն հարկադրելի իր հայտ են ելել թուրքական մամուլում, ապա

դրանք ոչ այլ ինչ են, քան մեր տարադրությունները լուրջաբար ալեհայտ դրսևորում:

Այս անգամ, ինչ խոսք, չի նշանակում, թե հայերի ցեղասպանության հարցը թուրքական հասարակության մեջ այլևս չի փնտրվելու կամ հարցին նվիրված ուսումնասիրություններ երկրում չեն կատարվելու: Սակայն հայկական հարցում առկա տարադրություններում ակնհայտ է, որ փնտրվում են լուրջաբար դիմադրական տեսակետի արտահայտությունները: Իսկ ուսումնասիրությունները գալու են «գիտականորեն» հիմնավորվելու այդ անհիմն տեսակետը: Թուրքական տեսակետը օրենսգրքի համադրական հողվածը որևէ հիմք չի տալիս ենթադրելու, որ թուրքիան ցեղասպանության ճանաչման հարցում որոշակի սեղաբար կարճաժամկետի: Ընդհակառակը՝ համարենք ղեկավարելու է ճանաչման փորձերին: Իսկ դա դասախոսական է:

Լրացուցիչ չվերթեր

ԵՐԵՎԱՆ, 21 09.08.1998. ԱՐՄԵՆԻԱՐԵՍ: Ընդհանուր նույն օրերի գանկությունը, «Արարս Ավիա» ընկերությունը, որն ստասարկում է Հարավային Ռուսաստանի հայաթաքս քնակավայրերն ու Հյուսիսային Կովկասի անողջարանային ֆաղաները, որոշել է օգոստոսի 25-ից լրացուցիչ չվերթեր կազմակերպել ղեկի Սինեբալդին Վոդի եւ Սաավրոպոլ ֆաղաները, որտեղ նկատելի են ուղևորների կուսակուսներ:

Սասնավորադուք, Սինեբալդին Վոդի լրացուցիչ չվերթ կկազմակերպվի օգոստոսի 26-ին, 28-ին եւ 30-ին, իսկ Սաավրոպոլ օգոստոսի 25-ին, 27-ին եւ 30-ին:

Բոլոր չվերթերը կկատարեն «ՅՍԿ 40» ինքնաթիռներով:

ՇՏԱՊ ՎԱՅՆԱՎՈՒՄ Է «Nissan Bluebird»
մակերի ավտոմեքանակ
1980 թ. արտադրության,
ղեկը աջ կողմից,
նորմալ վիճակում:
Գինը՝ 600 ԱՄՆ դոլար:
Չանգահարել 58-24-83,
56-29-41
հեռախոսահամարներով՝
Գայանեին:

Ազգ օրվածերը բաժանորդագրվեք
1998 թ. նոյեմբերի 1-ից
կարող եմ «Ազգ»
բաժանորդագրվել զեղչ գներով, Հայամանուկի կրթական-ում կամ Հայփոսի բաժանմունքներում:
Ձեր գներով
մասկան բաժանորդագրություն՝
2100 2000 դր.
եռամսյա բաժանորդագրություն՝
6300 5000 դր.
վեցամսյա բաժանորդագրություն՝
12600 9000 դր.